

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : E-51551452-010.07.01-1148208
Konu : 2021 Yılı Ramazan Ayı Hizmetlerine Dair
Talimat

24.03.2021

DAĞITIM YERLERİNE

Evveli rahmet, ortası mağfiret, sonu ise cehennemden kurtuluş olan mübarek Ramazan ayına yaklaşmış bulunmaktayız. **12 Nisan Pazartesi** günü kılacağımız ilk teravih namazının ardından **13 Nisan Salı** günü tutacağımız oruç ile Ramazan ayına girmiş olacağız.

Başkanlığımız, Ramazan ayında bireysel ve toplumsal hayatımıza ışık tutan bir temayı kamuoyunun gündemine taşıyarak toplumsal bir duyarlılık ve farkındalık oluşturmayı hedeflemektedir. Bu bağlamda 2021 yılı Ramazan ayı teması "**Şifa Ayı Ramazan**" olarak belirlenmiştir.

Tüm dünyada ve ülkemizde etkisini devam ettiren salgın hastalık bir taraftan ruhumuzu bunaltırken diğer taraftan da sağlığımızı, hayatımızı olumsuz yönde etkilemektedir. Böyle bir dönemde Ramazan ayı, orucuyla, Kur'an tilavetiyle, teravihiyle, iftarıyla, sahuruyla ve fitresiyle salgın hastalıktan bunalan ruhumuza ve bedenimize şifa olmaktadır.

Ramazan, müminler için şifa olan Kur'an-ı Kerim'in indiği aydır. Bin aydan daha hayırlı olan Kadir Gecesi bu ayda bulunmaktadır. Bu ayda, Peygamberimiz (s.a.s.) ve Cebrail (as) karşılıklı Kur'an-ı Kerim okurlardı. Peygamberimizin bu sünneti vesilesi ile günümüzde Ramazan ayı boyunca mukabeleler okunmakta, okunan mukabeleler gönlümüze huzur vermekte, ruhumuza şifa olmaktadır.

Ramazan ayı, oruç ayıdır. Oruç manevi olarak arınmamızı sağlamaktadır. Bunun yanında orucun beden sağlığımıza da faydaları bulunmaktadır. Oruç ile insan vücudundaki hücreler yenilenmektedir. Hz. Peygamber (s.a.s.) bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır: "Her şeyin bir zekâtı vardır. Vücudun zekâtı da oruçtur." (İbn Mâce, Sıyâm, 44.) İslam'ın beş esasından bir tanesi olan zekâtın kelime anlamı içinde temizlenme ve arınma mânâları da bulunmaktadır. Oruç tutarken, insan manen olduğu kadar maddî mânâda da temizlenmektedir.

Peygamberimizin hastaların sadaka ile tedavi edilmesine yönelik tavsiyesi fitre, zekât ve sadakanın şifa olduğuna işaret etmektedir. Ramazan ayında verilen fitre, zekât ve sadaka Müslüman toplumun kardeşlik, dayanışma, paylaşma ve yardımlaşma duygularını artırmaktadır. Bu yönüyle Ramazan ayı, toplumsal hayatımız için de şifadır.

Bu bağlamda; Ramazan ayı boyunca bu ayın ruh ve beden sağlığımıza olan katkılarına, bireysel ve toplumsal faydalarına dikkat çekilecek, toplumun bütün kesimlerinde bir farkındalık oluşturulmaya çalışılacaktır. Ramazan teması ve genel Ramazan hizmetlerimiz çerçevesinde müftülüklerimiz ve dış temsilciliklerimizce aşağıdaki hususlara dikkat edilmesi önem arz etmektedir.

1. İrşat hizmetlerinin etkin, verimli ve salgın tedbirlerine uygun bir şekilde yürütülmesi için müftülüklerce gerekli tedbirler alınacaktır.
2. Yerel TV/radyo kanalları, yazılı basın ve dijital platformlar/sosyal medya araçları vasıtasıyla ve yüz yüze yürütülen irşat faaliyetlerinde "**Şifa Ayı Ramazan**" konusu, daha önce Başkanlıkça gönderilen ve irşat kurulları tarafından belirlenecek başlıklar çerçevesinde kapsamlı bir şekilde ele alınacaktır.
3. Ramazan ayı münasebetiyle yürütülecek hizmetlerde "**Din Hizmetleri Uygulama Genelgesi**"nin 23 üncü maddesinde belirtilen hususlara riayet edilecektir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: EA364115-20EC-46B7-A146-2F93EA AFB693
Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulv. No : 147/D 06800 Çankaya/Ankara
0 312 295 73 53

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Bilgi için: Bünyamin ULUSOY
Veri Hazırlama ve Kontrol
İşletmeni

Telefon No: (312) 295 76 49

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : E-51551452-010.07.01-1148208

24.03.2021

Konu : 2021 Yılı Ramazan Ayı Hizmetlerine Dair
Talimat

4. İlgili kuruluşlarla gerekli koordinasyon sağlanarak yerel TV/radyo kanallarından ve yazılı basından; dijital platformlardan/sosyal medya araçlarından etkin bir şekilde istifade edilecektir.
5. İlahiyat/İslami İlimler Fakültesi öğretim üyeleri, eğitim görevlileri, imam-hatip liselerinde görevli meslek dersleri öğretmenleri, din kültürü ve ahlak bilgisi dersi öğretmenleri, emekli müftü, vaiz ve din görevlilerinin müftülüklerce uygun görülecek camilerde; cami görevlilerinin de kendi camilerinde vaaz etmeleri sağlanacaktır.
6. Vatandaşlarımız tarafından mektup, faks, e-posta vb. yollarla yazılı olarak, il ve ilçe müftülükleri ile yurt dışı temsilciliklerine bizzat gelmek suretiyle veya telefonla (Alo 190) yöneltilen sorular, 23/08/2019 tarihli "Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu Uygulama Genelgesi" hükümleri çerçevesinde il ve ilçe müftülükleri ile yurt dışı temsilcilikleri tarafından cevaplandırılacak ve söz konusu hizmetin eksiksiz bir şekilde yürütülmesi için gerekli tedbirler alınacaktır.
7. İl ve ilçe müftülükleri ile yurt dışı temsilcilikleri tarafından hazırlanan "**Ramazan Özel Vaaz ve İrşat Programı**" **06 Nisan 2021 Salı** günü mesai bitimine kadar **DHYS**'ye kaydedilecektir.
8. Bayram mesajları Diyanet İşleri Başkanı tarafından verileceğinden müftülerce ayrıca mesaj yayımlanmayacak, müftülük web sitelerinde Diyanet İşleri Başkanı'nın bayram mesajına yer verilecektir.
9. Cami içi ve dışı aydınlatmalar kontrol edilecek, minarelerdeki kandiller Ramazan ayı boyunca iftar vaktinde yakılacak, imsak vaktinde söndürülecektir.
10. Camilerdeki mahyalarla ilgili olarak "Camilerin Bakım Onarım ve Çevre Tanzimi Yönetmeliği"nin ilgili maddeleri ile 11.06.2010 tarihli ve 934 sayılı Başkanlık talimatına riayet edilecektir.
11. Namazlarda ta'dil-i erkâna riayet edilecek ve teravih namazları, "iki ya da dört rekâta bir selam vermek suretiyle" kıldırılacaktır.
12. Akşam ezanlarının vaktinde okunmasına özen gösterilecek ve camilerde akşam namazı kıldırılacaktır.
13. Her il ve ilçede imkânlar ölçüsünde en az bir camide hatimle teravih namazı kıldırılması sağlanacak ve bu camiler önceden cemaate duyurulacaktır.
14. Camilerde mukabele programları hazırlanacak, tüm cami görevlileri mutlaka mukabele okuyacak ve müftülüklerce icrası takip edilecektir. Mukabele programlarında okunan cüzlerin ihtiva ettiği önemli mesajlar uygun bir vakitte cemaate aktarılacaktır.
15. Yüz yüze veya çevrimiçi olarak devam eden Kur'an kurslarında mukabele programları hazırlanacak, Kur'an kursu öğreticileri imkanlar nispetinde mukabele okuyacak ve okunan cüzlerin ihtiva ettiği önemli mesajlar dinleyenlere aktarılacaktır.
16. Din görevlilerimiz, camide icra edilecek mukabele programlarına katılım sağlayamayan vatandaşlarımıza Ramazan ayı boyunca her gün Diyanet TV'de okunacak mukabelelerin duyurusunu yapacak ve bu programların takip edilmesini teşvik edeceklerdir.
17. İtikâfa girmek isteyenler için müftülüklerce belirlenecek camiler itikâf için hazırlanacaktır. İtikâf süresince ilgili kişiler COVID-19 salgın hastalık tedbirleri kapsamında temizlik ve cami adabıyla ilgili gerekli hassasiyetlere dikkat etmeleri konusunda bilgilendirilecektir.
18. Başkanlığımızca COVID-19 ile ilgili cami ve mescitlerde alınan temizlik, maske ve mesafe kuralları başta olmak üzere bütün tedbirlere azami riayet edilecektir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: EA364115-20EC-46B7-A146-2F93EAAFB693

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulv. No : 147/D 06800 Çankaya/Ankara
0 312 295 73 53

Bilgi için: Bünyamin ULUSOY
Veri Hazırlama ve Kontrol
İşletmeni

Telefon No: (312) 295 76 49

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : E-51551452-010.07.01-1148208

24.03.2021

Konu : 2021 Yılı Ramazan Ayı Hizmetlerine Dair
Talimat

19. Salgın hastalığın seyrine göre yerel durum ve özel şartlar dikkate alınarak manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin sosyal medya imkanları kullanılarak sürdürülmesine özen gösterilecektir.
20. Sokağa çıkma kısıtlamasına muhatap olan vatandaşlarımızın ve hastalık belirtileri taşıyanların cemaatle namaza katılmayarak ibadetlerini evlerinde eda etmeleri konusunda uyarı ve bilgilendirmelere devam edilecektir.
21. Camiye giriş ve çıkışlarda izdihama sebebiyet verilmemesi, mesafenin korunması, hiç kimseyle temasta bulunulmaması; musafaha, tokalaşma, kucaklaşma yapılmaması, gruplar halinde toplanılmaması hususunda vatandaşlarımız uyarılacaktır.
22. Din görevlileri, sokağa çıkma kısıtlamalarının bulunduğu vakitlerde cami ve mescitleri ibadete açacak ve görevlerinin başında hazır bulunacaklardır.
23. Ekli "**Ramazana Özel Cami Bilgileri Formu**" Din Hizmetleri Yönetim Sistemi'nde (DİBBYS-DHYS) "**Cami Hizmetleri**" başlığı altında yer alan bölüme **09 Nisan 2021 Cuma günü mesai bitimine kadar** cami görevlilerince kaydedilecek ve aynı tarihe kadar il/ilçe müftülüklerince gerekli incelemeler yapıp bilgilerin gerçeğe uygunluğu tespit edildikten sonra sistem üzerinden onaylanacaktır. Söz konusu formda yer alan bilgiler salgın tedbirleri nedeniyle ilgili kurulların alacağı kararlar doğrultusunda planlanacak, gerektiğinde planlamalar iptal edilecektir.
24. Camilerde ezan, salâ ve gerekli durumlarda duyuru için dış seslendirmede kullanılan cihazların ses düzeyleri uygun seviyede (70-85 dB) tutulacak, sesin net ve pürüzsüz olmasına özen gösterilecektir.
25. Ramazan ayı boyunca zorunlu haller dışında, cami görevlilerine yıllık izin kullandırılmayacaktır.
26. Başkanlığımız tarafından hazırlanan ve konuyla ilgili kitap, dergi ile diğer basılı, görsel ve sesli materyallerin bulunduğu "**Şifa Ayı Ramazan**" temalı Ramazan ayına özel web sitesi (ramazan.diyanet.gov.tr) personelimize duyurulacaktır.
27. Diyanet Aylık Dergi, Nisan sayısı "**Şifa Ayı Ramazan**" gündemi ile hazırlanacaktır.
28. Başkanlığımızca hazırlanan yazılı, görsel ve işitsel materyallerin yerel TV ve radyolarda yayımlanması sağlanacak, "**Şifa Ayı Ramazan**" konulu kitabın dağıtım ve tanıtımı yapılacaktır. Kitap, PDF formatında ramazan.diyanet.gov.tr web sayfasında paylaşılacaktır.
29. Din İşleri Yüksek Kurulunca, 2021 yılı Ramazan ayının başlangıcından 2022 yılı Ramazan ayının başlangıcına kadar olan süre için "**Fitre miktarı 28 TL (yirmisekiz)**" olarak belirlenmiş olup fitre miktarının cemaate duyurulması sağlanacaktır.
30. Vatandaşlarımızın zekât, fitre, sadaka gibi nakdi yardımlarının ihtiyaç sahiplerine, fakirlere, öğrencilere, Kur'an kurslarına vb. yerlere sağlıklı ve güvenli bir şekilde ulaştırmaları ve söz konusu ibadetlerin ifası için Türkiye Diyanet Vakfı'nın güvenli bir adres olduğu hususu işlenecektir.
31. Yardım toplama faaliyetleri 2860 sayılı "Yardım Toplama Kanunu" ile "Yardım Toplama Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelik"te belirtilen esaslar çerçevesinde gerçekleştirilecektir. Bu bağlamda, hiçbir şahıs ve kuruluşun camilerde ve müstemilatında usulsüz ve yetkisiz bir şekilde yardım toplamasına müsaade edilmeyecektir.
32. **Başkanlığımızca Ramazan ayında yürütülecek olan hizmetler, salgın hastalığın seyri dikkate alınarak il/ilçe Hıfzıssıhha Kurulu kararları doğrultusunda müftünün teklifi mülki amirin onayıyla uygulamaya konulacaktır.**

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: EA364115-20EC-46B7-A146-2F93EA AFB693

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulv. No : 147/D 06800 Çankaya/Ankara
0 312 295 73 53

Bilgi için: Bünyamin ULUSOY
Veri Hazırlama ve Kontrol
İşletmeni

Telefon No: (312) 295 76 49

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyanet İŞleri Başkanlığı

Sayı : E-51551452-010.07.01-1148208

24.03.2021

Konu : 2021 Yılı Ramazan Ayı Hizmetlerine Dair
Talimat

Bu vesile ile aziz milletimizin ve İslam âleminin Ramazan ayını tebrik eder, bu ayın bütün insanlığın sağlık, sıhhat ve huzuruna vesile olmasını Yüce Allah'tan dilerim.

Bilgilerinizi ve gereĐini rica ederim.

Prof. Dr. Ali ERBAŐ
Diyanet İŞleri Başkanı

Ek: Ramazana Özel Cami Bilgileri Formu

Dağıtım:

81 İl ValiliĐine (İl MüftülüĐü)ne

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: EA364115-20EC-46B7-A146-2F93EAAFB693

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulv. No : 147/D 06800 Çankaya/Ankara
0 312 295 73 53

Bilgi için: Bünyamin ULUSOY
Veri Hazırlama ve Kontrol
İŞletmeni

Telefon No: (312) 295 76 49

